

* Місце міжнародних інтеграційних процесів у світовій економіці

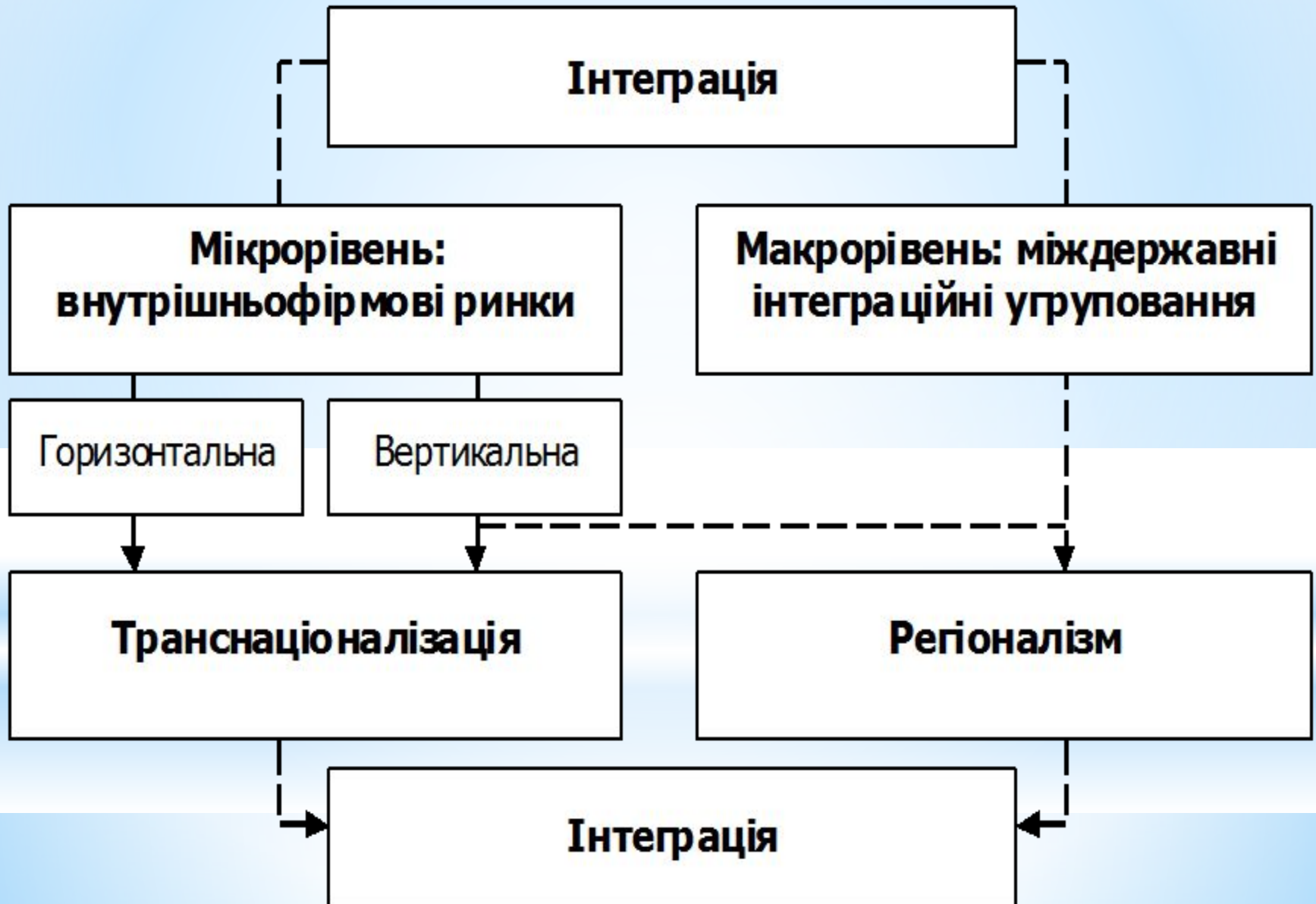
1. Міжнародна економічна інтеграція: поняття, види, її форми.
2. Особливості європейської інтеграції: історія, інституційна структура та принципи діяльності.
3. Україна - ЄС: за і проти.

* Міжнародна економічна інтеграція: поняття, види, її форми.

Міжнародна економічна інтеграція - форма прояву інтернаціоналізації господарського життя, що передбачає зближення і взаємоприспосування, переплетення всіх структур національних господарств.

- як відносини - це відсутність будь-якої форми дискримінації іноземних партнерів і кожній із національних економік
- як процес - це стиранні відмінностей між економічними суб'єктами - представниками різних держав

* Структура інтеграційного процесу

* Мікрорівень інтеграції

* Горизонтальна інтеграція виникає при злитті фірм, які виробляють подібні або однорідні товари з метою їх подальшої реалізації через спільну систему розподілу й отримання при цьому додаткового прибутку, і супроводжується виробництвом за кордоном товарів, аналогічних тим, що виробляються в країні базування.

* виникають транснаціональні корпорації. Вони є найбільш інтегрованими мікроструктурами (зокрема, Chrysler, General Motors, Volkswagen, Toyota, Honda - вертикальна, а Exxon, Mobil, Texaco - горизонтальна інтеграція).

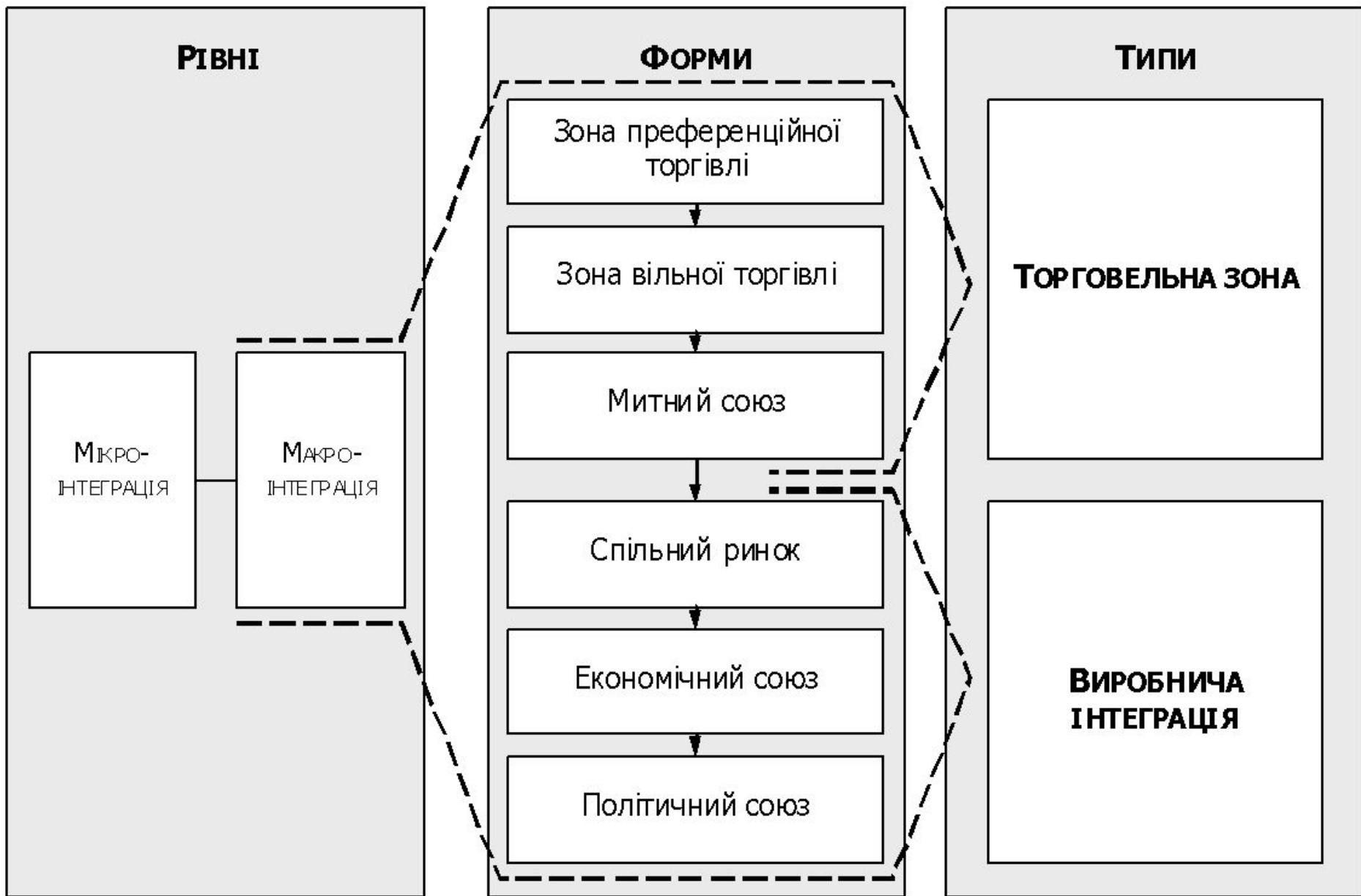
* Вертикальна інтеграція передбачає об'єднання фірм, які функціонують у різних виробничих циклах. Розрізняють три форми вертикальної інтеграції:

- * 1. інтеграція «вниз» (наприклад, приєднання заводу-виробника сировини чи напівфабрикатів до компанії, яка веде головне виробництво);
- * 2. виробнича інтеграція «вгору» (наприклад, придбання сталеплавильною компанією заводу, що виробляє металоконструкції);
- * 3. невиробнича інтеграція «вгору», що включає сферу розподілу.

*** Макрорівень - формування економічних об'єднань країн з тим чи іншим ступенем узгодження їх національних політик (явище економічного регіоналізму)**

Форми інтеграції	Ключові характеристики					
	Зниження внутрішніх тарифів	Усунення внутрішніх тарифів	Спільний зовнішній тариф	Вільний рух капіталів та робочої сили	Гармонізація економічної політики	Політична інтеграція
Зона преференційної торгівлі	■					
Зона вільної торгівлі	■	■				
Митний союз	■	■	■			
Спільний ринок	■	■	■	■		
Економічний союз	■	■	■	■	■	
Політичний союз	■	■	■	■	■	■

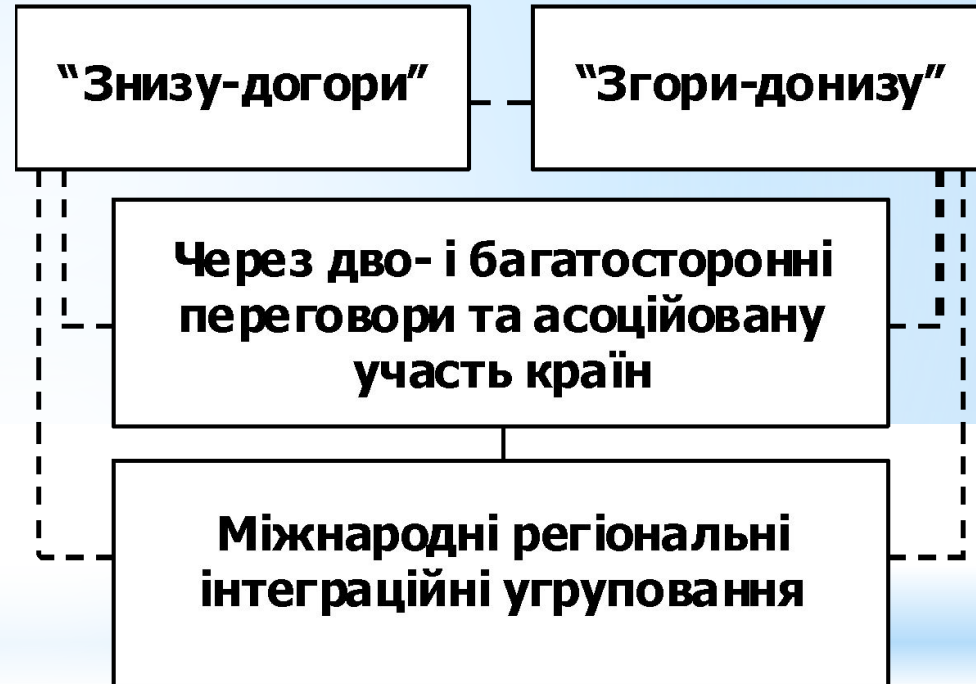
МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

* Шляхи формування регіональних інтеграційних угруповань

* «знизу-догори», коли домовленостям між країнами про створення зони вільної торгівлі, митного союзу чи спільного ринку передусь досить тривалий період розвитку міжнародних економічних зв'язків на рівні підприємців, фірм та корпорацій (підтримуються на державному рівні, водночас розробляються й реалізуються широкомасштабні двосторонні проекти поглиблення міжнародного економічного співробітництва).

* «згори-донизу», коли з різних політичних та соціально-економічних причин створюється інтеграційне угруповання країн, які ще не повністю відповідають критеріям інтеграційної сумісності, але в процесі подальшого регульованого і скоординованого на наднаціональному рівні співробітництва досягають тієї чи іншої форми міжнародної економічної інтеграції.

* Основними передумовами МЕІ є:

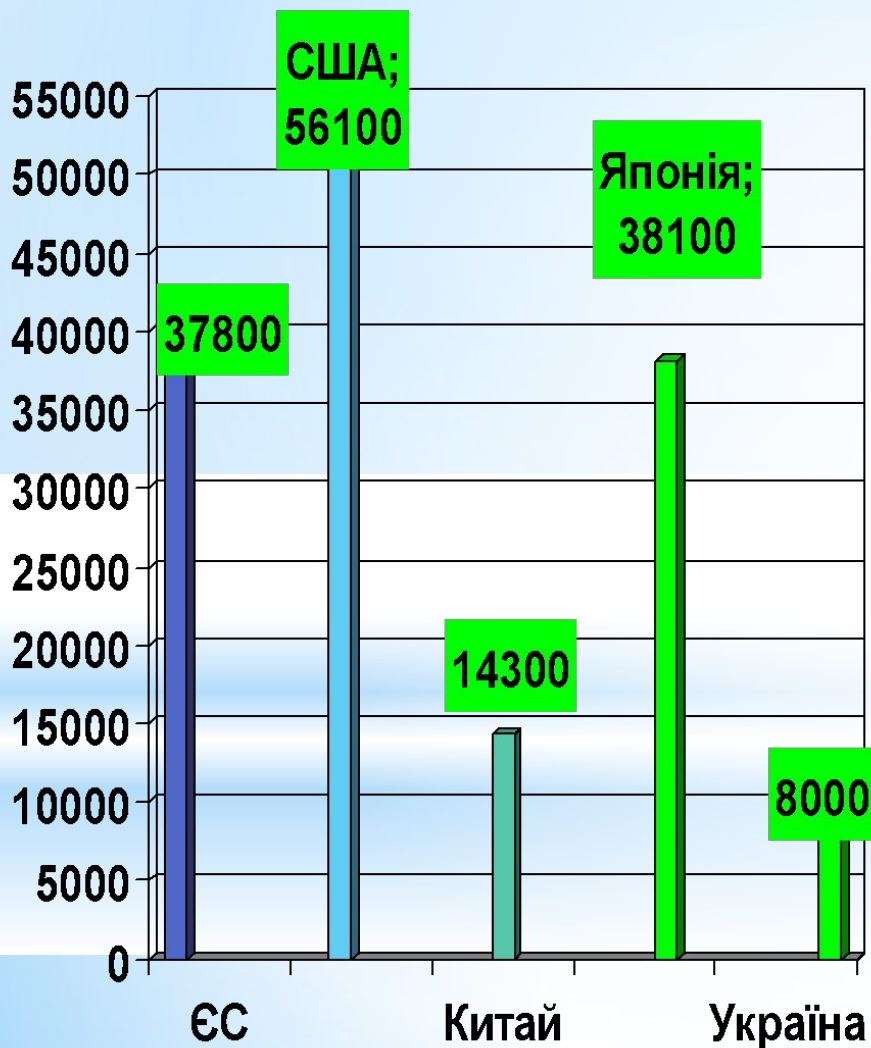
- * формування спільного міждержавного господарського простору;
- * соціально-економічна однорідність національних господарств;
- * наявність тривалого періоду і досвіду взаємного економічного співробітництва;
- * географічна близькість, наявність спільних кордонів;
- * цілеспрямована діяльність державних органів, партій, соціальних груп і класів щодо напрямку інтеграційного процесу;
- * демонстраційний ефект. У країнах, що входять до інтеграційних об'єднань, як правило, відбуваються позитивні зрушення (прискорення темпів економічного росту, зниження інфляції, ріст зайнятості і т.д.), що справляють певний психологічний вплив на інші країни;
- * «ефект доміно». Після того, як більшість країн того чи іншого регіону стали членами інтеграційного об'єднання, інші країни, які залишилися за його межами, відчувають деякі труднощі, пов'язані з переорієнтуванням економічних зв'язків країн, що входять до даного угруповання.

* 2. Особливості європейської інтеграції: історія, інституційна структура та принципи діяльності

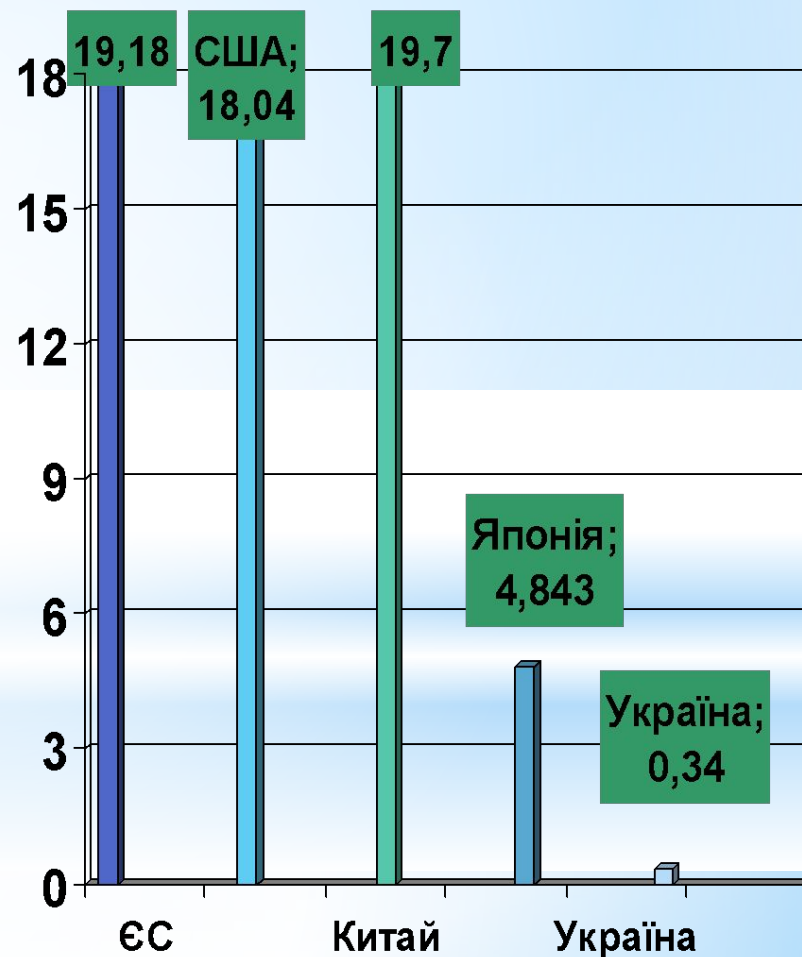

* Економічні показники ЄС: населення 515,052,778 в 28 країнах

ВВП на душу населення

ВВП (ПКС)

* Бюджет ЄС 2017

- * 156,38 млрд. євро - доходи
- * 133,79 млрд. євро - витрати (-7% до 2016р.)
- * Зниження підтримки бідних регіонів ЄС (-24%)
- * Збільшення витрат на міграційне забезпечення (5,2 млрд. євро включаючи засоби на укріплення внутрішніх кордонів, інтеграцію мігрантів та переселення біженців)
- * Програми фінансування, що реалізуватимуться за межами ЄС (допомога третім країнам) - 2,2 млрд. євро
- * Стимулювання економічного зростання та створення робочих місць - 19 млрд. євро

* Історія
Засновники
In varietate concordia
Єдність у різноманітті

Konrad Adenauer

Alcide De Gasperi

Winston Churchill

Robert Schuman

Jean Monnet

* Етапи європейської інтеграції

- * Європейське об'єднання вугілля і сталі (ЄОВС) було створено ФРН, Францією, Італією, Бельгією, Нідерландами, Люксембургом 1951 р. (Паризька угода) і почало функціонувати з 1952 р.
- * 1954 р. Бельгія, Нідерланди і Люксембург запропонували створити Спільний ринок, 1956 р. міжурядова конференція (Венеція) підготувала проекти створення Європейського економічного співтовариства (ЄЕС) і Європейського співтовариства з атомної енергії (Євроатом)
- * Римський договір про створення ЄЕС і Євроатому був підписаний 1957р. і набув чинності з 1958р.
- * Злиття трьох співтовариств (ЄОВС, ЄЕС, Євроатому) в Єдине Європейське Співтовариство сталося 1967 р., у 1968 р. було утворено Митний союз країн ЄС
- * Європейська валютна система (1979 р.);
- * Європейський парламент (1979 р.);
- * Спільний ринок (1987 - 1992 рр.);
- * Економічний союз (1993 - до сьогодні);
- * Європейський валютний інститут (1994 р.);
- * Безготівковий обіг євро (1999 р.);

* Етапи розширення ЄС

- * 1952 Бельгія, Франція, Німеччина, Італія, Люксембург, Нідерланди
- * 1973 Данія, Ірландія, Британія
- * 1981 Греція
- * 1986 Португалія, Іспанія
- * 1995 Австрія, Фінляндія, Швеція
- * 2004 Кіпр, Чехія, Естонія, Угорщина, Латвія, Литва, Мальта, Польща, Словаччина, Словенія
- * 2007 Болгарія, Румунія
- * 2013 Хорватія

* Країни, які прагнуть членства у ЄС

П'ять країн, які є кандидатами на вступ до ЄС: [Ісландія](#) П'ять країн, які є кандидатами на вступ до ЄС: Ісландія, [Колишня Югославська Республіка](#)
[Македонія](#) П'ять країн, які є кандидатами на вступ до ЄС: Ісландія, Колишня Югославська Республіка
Македонія, [Чорногорія](#) П'ять країн, які є кандидатами на вступ до ЄС: Ісландія, Колишня Югославська Республіка

Установи ЕС

Граждане, группы интересов, эксперты: дискуссии, консультации

Комиссия: выступление с официальным проектом

Парламент и Совет министров: общее решение

Государственные и локальные власти: реализация

Комиссия и Суд Справедливости: мониторинг реализации

Европейский Совет
(высший уровень)

Европейский Парламент

Совет Министров
(Совет ЕС)

Европейская Комиссия

Суд
Справед-
ливости

Счетная
Палата

Экономическо-
Общественный совет

Комитет Регионов

Европейский
Инвестиционный Банк

Агентства

Европейский
Центральный Банк

* Європейська Рада (*the European Council*)

- * Європейська рада у 2009 році стала однією з офіційних інституцій Європейського Союзу.
- * У 2009 році згідно з Лісабонським договором було запроваджено пост Президента Європейської Ради (2014 - Д. Туск)
- * регулярні зустрічі глав держав та урядів країн Європейського Союзу щонайменше двічі на 6 місяців;
- * Рішення приймаються консенсусом;

* Рада ЄС (Рада міністрів) (*The Council of the European Union*) голос держав-членів

- * 1 міністр з кожної країни;
- * Ротаційне головування - 6 місяців (Словаччина - головує);
- * Разом з європарламентом приймає рішення щодо правових актів та бюджету;
- * У більшості випадків рішення приймаються кваліфікованою більшістю
- * Верховний представник Європейського Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки - **Федеріка Могеріні** - призначається кваліфікованою більшістю від складу Європейської Ради за погодженням з Президентом Європейської Комісії та

* Європейський парламент - разом з радою ЄС бере участь у законодавчому процесі; демократичний контроль над ЄС

* Президент Європарламенту 2,5 роки - Мартін Шультц;

* 751 член;

* Не за національністю, а за політичними групами;

* 7 політичних груп:

1. Group of the European People's Party (Christian Democrats)-219
2. Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament - 190
3. Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe 69
4. European Conservatives and Reformists Group 72
5. Confederal Group of the European United Left - Nordic Green Left 52
6. Group of the Greens/European Free Alliance 50
7. Europe of Freedom and Direct Democracy Group 47

Безпартійні - 51

* **Європейська комісія - виконавчий орган, законодавча ініціатива, представник ЄС на міжнародній арені (Жан Клод Юнкер 2014-2019)**

- * розробляти й пропонувати законодавчі акти;
- * керувати запровадженням політики Співтовариства;
- * розпоряджатися бюджетом;
- * підтримувати зовнішні відносини;
- * наглядати за дотриманням законів Співтовариства;
- * вказувати шляхи та перспективи розвитку.

Комісія складається з двадцяти восьми незалежних членів (по одному від кожної країни-члена), разом з Президентом і п'ятьма віцепрезидентами. Комісію призначають на п'ятирічний термін за згодою країн-членів, рішення про її призначення ухвалює Європейський Парламент. Комісії допомагає в роботі адміністрація, до якої входять генеральні директорати та генеральний секретаріат.

* 3. Україна - ЄС: за і проти.

- * Україна - це держава, яка є пріоритетним партнером ЄС у рамках European Neighbourhood Policy (Європейської політики сусідства (ЄПС)) та Східного партнерства.
- * Правові засади відносин ЄС-Україна ґрунтуються на Partnership and Co-operation Agreement (PCA) (Угоді про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС (УПС)).
- * 21 березня 2014 року, глави держав та урядів Європейського Союзу та Прем'єр-міністр України, Й.В. Арсеній Яценюк, підписали політичні положення Угоди про Асоціацію між ЄС та Україною.
- * Угода про асоціацію між ЄС та Україною була підписана 27 червня 2014 року головами держав або урядів Європейського Союзу та Президентом України Петром Порошенком у Брюсселі.
- * Стаття 4 Угоди про асоціацію - у котрій йдеться про встановлення Поглибленої та Всеосяжної Зони Вільної Торгівлі (ПВЗВТ) - має вступити у силу 31 грудня 2015 року. Для підтримки українських експортерів, ЄС продовжить час дії автономних торговельних преференцій до того ж

Як ЄС відкриває свій ринок для України?

У квітні 2014 року ЄС **односторонньо відкрив** свій ринок для України

У рамках торговельних преференцій ЄС скасував мита на **95%** товарів з України

Ще **ДО** застосування Угоди про асоціацію:

ЗНИЖЕННЯ МИТА ЄС НА УКРАЇНСЬКУ ПРОДУКЦІЮ:

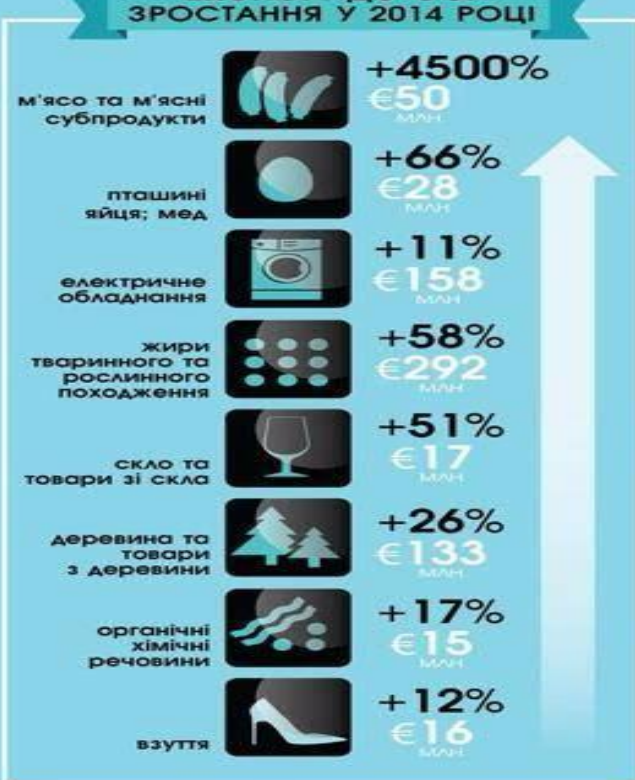

НАЙБІЛЬШІ СВІТОВІ РИНКИ

(ВВП за 2013)

ЕКСПОРТ ДО ЄС: ЗРОСТАННЯ У 2014 РОЦІ

ЄС Є НАЙБІЛЬШИМ ТОРГІВЕЛЬНИМ ПАРТНЕРОМ УКРАЇНИ

Експорт України в 2014

ДО Росії

ДО ЄС

19%

32%

Український експорт до ЄС: частка від ВВП України

2013

2014

9%

13%

ТАРИФНІ КВОТИ НА АГРАРНУ ПРОДУКЦІЮ (тон на рік)

(експорт без мита в межах квоти, з митом – за межами квоти):

пшениця
1 МЛН

ячмінь
350 ТИС

кукурудза
650 ТИС

м'ясо птиці
20 ТИС

* Режим торгівлі з ЄС

Режим торгівлі

- Угода про партнерство та співробітництво (1998): режим найбільшого сприяння
- Генеральна система преференцій (ГСП) ЄС: торговельні преференції поширюються на 111 країн, у тому числі на Україну
- Правила та практика СОТ (з 2008 року, коли Україна стала членом СОТ)

Основні виклики

Доволі високі **тарифи на сільськогосподарські товари та продукти харчування**

Інші країн мають кращий доступ на ринок ЄС:

- Завдяки ЗВТ з ЄС (31 країна)
- Завдяки існуванню ГСП+, автономних торговельних преференцій, системи «Все, крім зброї»

Нетарифні обмеження:

Україна ще не завершила процес гармонізації законодавства у сфері ТБТ/СФЗ

* Що дає Угода про асоціацію між Україною та ЄС

Угода про асоціацію з ЄС є кроком у подоланні викликів у режимі торгівлі з ЄС. Вона сприяє досягненню мети економічної політики.

Угода передбачає:

* Кращий доступ на ринок ЄС

- * зниження мит

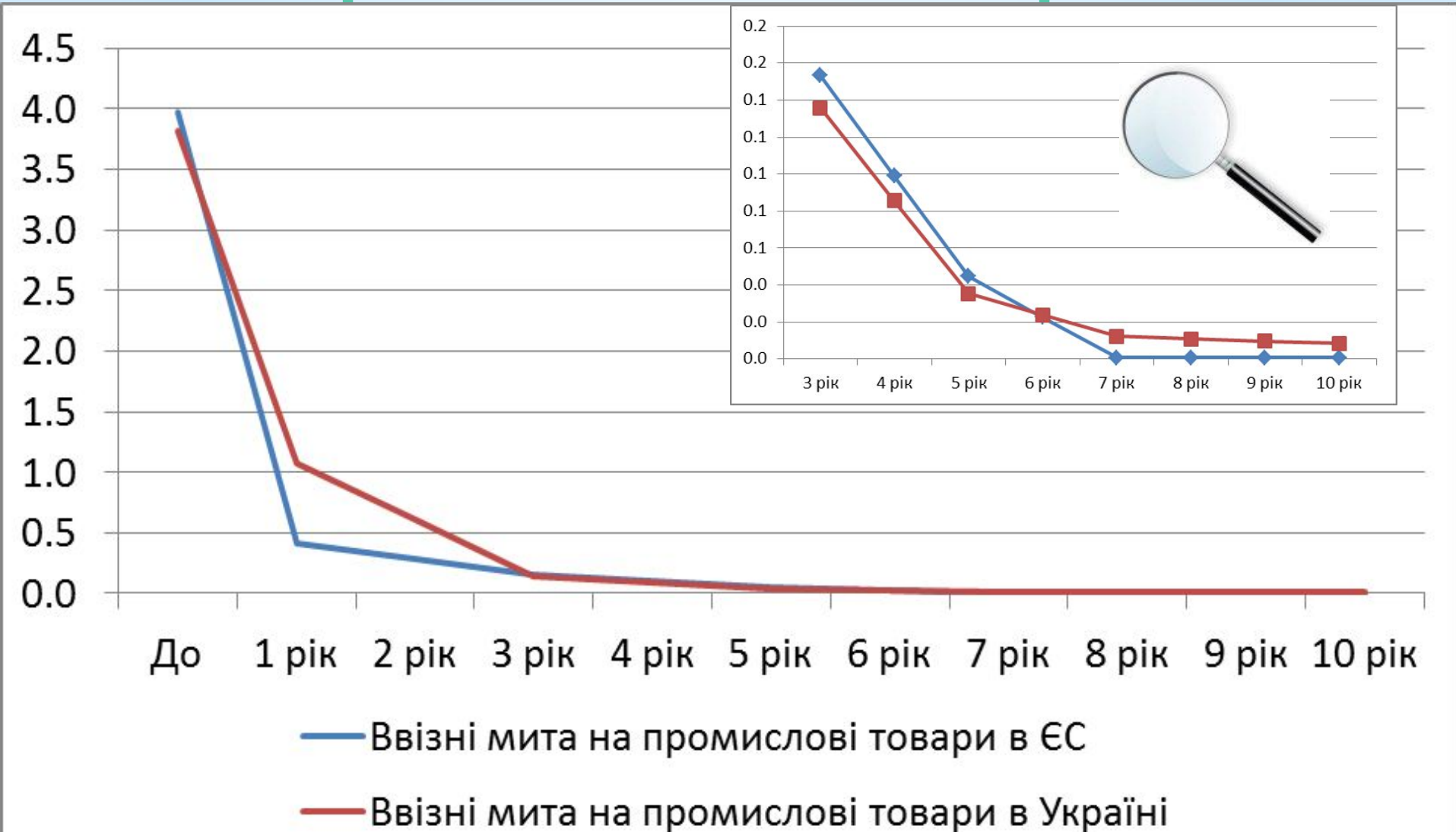
- * регулювання у сфері ТБТ / СФЗ, яке узгоджене зі світовою практикою

* Інституційні зміни

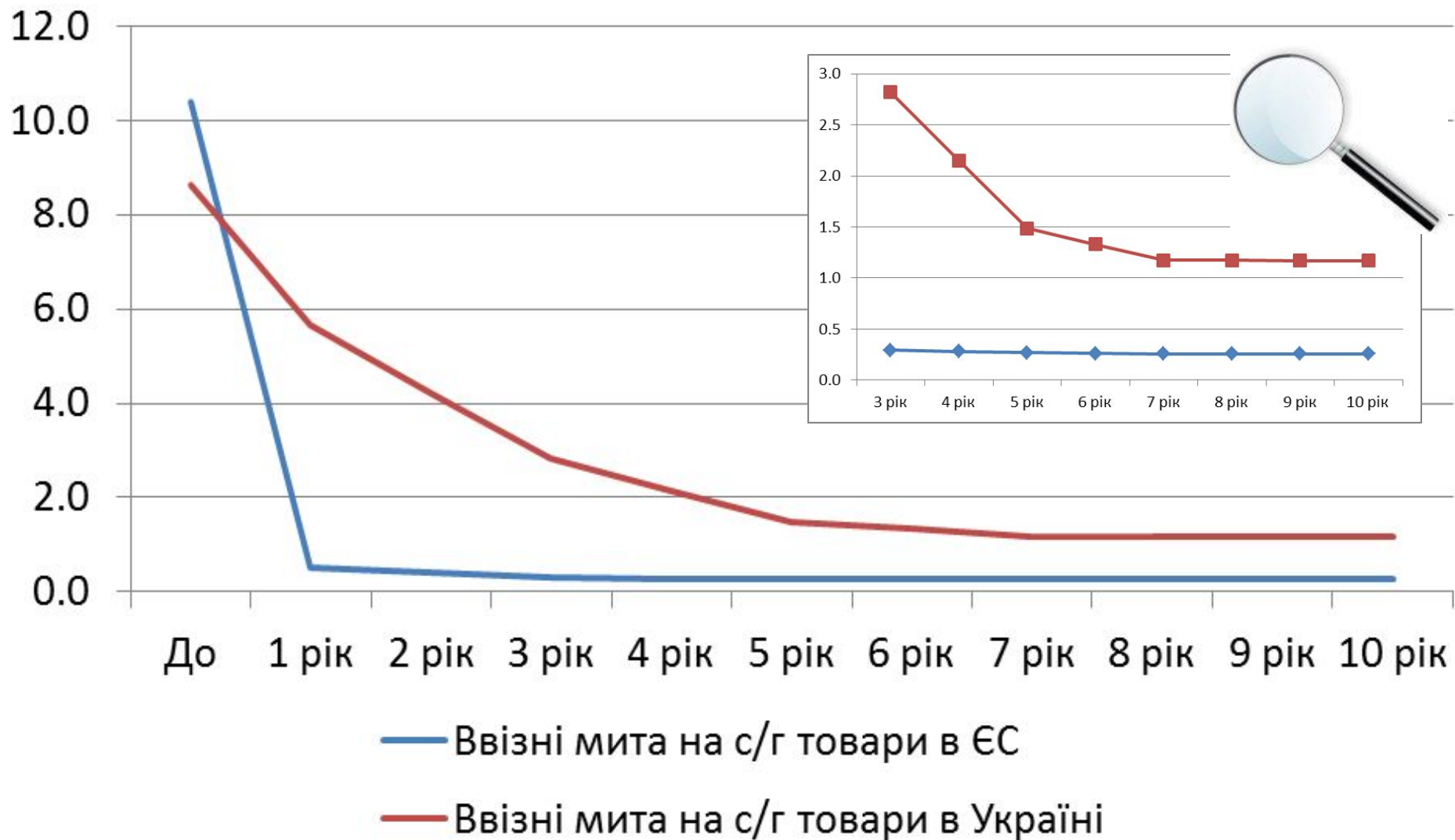
- * гармонізація законодавства Україна з нормативними актами ЄС

* Ввізні мита України і ЄС для промислових товарів

* Ввізні мита України і ЄС на товари сільського господарства та харчової промисловості

* ЄС: торговельна ініціатива для України (1)

3 квітня 2014 року: рішення Європарламенту про одностороннє скасування імпорتنих мит ЄС на українські товари

Термін дії: до 1 листопада 2014 року або до моменту набуття чинності Угодою про вільну торгівлю між Україною та ЄС

* ЄС: торговельна ініціатива для України (2)

Промислова продукція:

- * 94,7% імпортних мит буде скасовано, решту – суттєво знижено.
- * очікувана економія – EUR 157 млн.

Сільське господарство:

- * скасування більше 80% імпортних мит
- * відсутність кількісних обмежень
- * тарифні квоти на імпорт «чутливих» товарів
 - * зернові
 - * свинина
 - * яловичина
 - * птиця

* ЄС: торговельна ініціатива для України (3)

Умови:

- Дотримання правил походження товарів в частині маркування товарів з України (недопущення проникнення на ринок ЄС товарів з третіх країн під виглядом українських товарів)
- Можливість запровадження мит ЄС у випадку, коли імпорт з України загрожуватиме інтересам виробників та ЄС
- Зобов'язання України: Україна не має скасувати мита, скасовувати імпортні мита на товари з ЄС у відповідь, але зобов'язується **не підвищувати імпортні мита**

*Захист українського бізнесу

- * Асиметричність лібералізації ввізних мит:
 - * ЄС відкриватиме ринок швидше, ніж Україна
 - * Україна збереже ненульові ставки ввізного мита в рамках ЗВТ на особливо чутливі товари
- * Можливість застосування спеціальних захисних засобів виробниками автомобілів (2-15 роки дії Угоди)
- * Додатковий збір, який нівелюватиме вплив поступового скасування експортних мит впродовж 15 років дії Угоди
 - * насіння соняшнику
 - * шкіряна сировина
 - * деякі види металобрухту

* Інституційні зміни: гармонізація законодавства (1)

* Ключовий компонент Угоди про асоціацію — наближення законодавства та адміністративних процедур України до норм та процедур ЄС

* Угода містить перелік з близько 300 директив та інших нормативних актів ЄС, з якими має бути поступово гармонізоване законодавство України

* Інституційні зміни: гармонізація законодавства (2)

- Фактично УА містить масштабний **план реформ**, зокрема у таких сферах:
 - **антимонопольна** політика
 - заходи з скорочення **корупції**
 - політика у сфері **державних закупівель** (підвищення ефективності та прозорості державних видатків)
- УА передбачає також посилення **захисту прав** споживачів та робітників
- Термін гармонізації (прийняття нових нормативних актів) — **до 11 років** після набуття Угодою чинності

* Угода про Асоціацію: переваги (1)

- * Зниження торговельних бар'єрів, перш за все внаслідок гармонізації ТБТ/СФЗ
 - * результат: збільшення добробуту на 11,8% у довгостроковій перспективі
 - * найбільший ефект для харчової промисловості та сільського господарства
 - * кращий доступ на ринок не тільки ЄС, а й третіх країн
- * Угода суттєво наближує Україну до спільного ринку з ЄС, а для деяких промислових товарів де факто створює спільний ринок за умови підписання угод про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА).
- * Поліпшення бізнес-клімату
- * Збільшення передбачуваності та прозорості державної політики

* Угода про Асоціацію: виклики

- * Витрати на гармонізацію законодавства України з європейським, перш за все у сферах ТБТ/СФЗ, екологічних стандартів, державної допомоги, а також соціальних стандартів
- * Зростання конкуренції
- * Нерівномірний розподіл переваг від створення зони вільної торгівлі

Подолання викликів

- * Значну частину законодавства вже гармонізовано
- * Тривалі перехідні періоди для гармонізації законодавства
- * Можливість отримання технічної та фінансової допомоги ЄС для реалізації положень Угоди

* ВИСНОВКИ

- * Переваг підписання Угоди про асоціацію з ЄС більше, ніж викликів
- * Ефект від зниження торговельних бар'єрів — зростання добробуту на 11,8% у довгостроковій перспективі
- * Проте основна додана вартість Угоди про асоціацію — покращення регуляторного середовища внаслідок гармонізації законодавства
- * Уряд має вжити заходів для подолання викликів, що виникнуть внаслідок підписання Угоди